

Handläggare:
Agneta Olofsson

Stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet 2009

1 Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår kulturnämnden besluta

att bevilja Studieförbundet i Norra Stor-Stockholm 5 350 000 kr i till hälsopedagogisk verksamhet för perioden 1 april 2009 t o m 30 juni 2010 (KUN 2008/535, KUN 2008/536).

att uppdra till förvaltningschefen att teckna avtal med Studieförbundet Norra Storstockholm rörande driften av Circonova för perioden 1 april 2009 t o m 30 juni 2010.

att bevilja Zirkus Loko-Motiv 750 000 kr i stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet avseende 2009 (KUN 2008/533).

att bevilja Fria Teatern 425 000 kr i stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet avseende 2009 (KUN 2008/537).

att bevilja Teater De Vill 325 000 kr i stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet avseende 2009 (KUN 2008/526).

att Studieförbundet i Norra Stor-Stockholm, Zirkus Loko-Motiv, Fria Teatern och Teater De Vill ej äger rätt att ta betalt för skolföreläsningar som omfattas av kulturnämndens stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet. Landstingets stöd kan inte heller användas inom ramen för Skapande skola.

Bilaga

Regler och anvisningar för Stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet
Sammanfattning avslag Stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet
Ansökningshandlingar
Gällande driftsavtal rörande Circonova

att avslå ansökningar från

KORDA Art Production	Kroppens & Sinnets Geografi	KUN 2008/523
Ideell föreningen "Re-surscenter för kvinnor i Stockholm Berus"	Ungas initiativ	KUN 2008/525
Cirkus Tigerbrand	Känsla för ord- ord för Känsla	KUN 2008/527
Den ideella kulturföreningen DansPunkt NU!	En dos dans	KUN 2008/528
Molière Ensemblen	Arbetsnamn KA-SAM(Känsla av sammanhang)	KUN 2008/529
Somali-Swedish development and releif association	Droger, missbruk och kriminalitet förebyggande bland Somaliska ungdomar boende i Stockholms län	KUN 2008/530
4f (Föreningen för främjande av hälsa för barn och ungdomar i Farsta)	Elever som aktörer i ett hälsofrämjande kulturarbete i skolan	KUN 2008/531
Måsen Film AB	Barn i kris	KUN 2008/534

att villkora beviljade stöd enligt följande:

Den verksamhet som stödet avser skall genomföras med en god geografisk spridning i Stockholms län.

Om verksamhet som beviljats stöd förändras väsentligt i förhållande till vad som angivits i ansökan skall kulturförvaltningen underrättas. Ändringar kan innebära att hela eller del av stödet skall återbetalas till kulturnämnden.

Beviljat stöd redovisas senast två månader efter avslutat projekt. Vid utebliven redovisning kan hela eller del av stödet komma att återkrävas av kulturnämnden. Redovisning görs på kulturförvaltningens blankett. Mottagare av ekonomiskt stöd som överstiger 4 prisbasbelopp (år 2009 utgör 4 prisbasbelopp 171 200 kr)

skall lämna ekonomisk redovisning som är bestyrkt av auktoriserad eller godkänd revisor.

2 Bakgrund

Kulturnämnden har för 2008 budgeterat 5 000 000 kr till stöd för hälsopedagogisk kulturverksamhet. Vid nämndens sammanträde den 14 februari 2008 beslöts att fördela 3 920 000 kr till Studieförbundet i Norra Stor-Stockholm rörande driften av Circonova t o m 2009-03-31. Nämnden fördelade 2008-05-22 resterande del av 2008 års stöd till hälsopedagogisk verksamhet till Zirkus Loko-Motiv med 483 000 kr för projektet Rescue M och till AMMOT – Artister och Musiker mot Tinnitus med 997 000 kr för projektet Ljudhjältarna.

I budget för 2009 finns 5 500 000 kr avsatta till hälsopedagogiskt kulturstöd. Därav tas 980 000 kr i anspråk av Studieförbundet under det första kvartalet 2009 inom ramen för det avtal som kulturnämnden tecknade med studieförbundet våren 2008 rörande driften av Circonova t o m 2009-03-31.

Efter att överföringen av Circonova till Studieförbundet slutförts står det klart att det finns ca 120 000 kr kvar inom 2008 års anslag som inte användes av Circonova under årets första månader. Även dessa medel förslås bli fördelade i föreliggande utlåtande. Totalt fördelas därmed 4 640 000 kr ur 2009 års budget samt 2 210 000 kr som kommer att belasta 2010 års budget avseende Circonova det första halvåret 2010.

2.1 Villkor för fördelning av stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet

Kulturnämnden fastställde regler för stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet i mars 2008. Enligt reglerna skall stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet ges till verksamhet som stärker barn och ungas och därmed länsinvärnarnas hälsa. Den som får stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet skall med kultur som verktyg erbjuda barn och unga i hela Stockholms län hälsopedagogiska program samt arbeta med metodutveckling där kulturen och pedagogiken är medel för att stärka hälsan.

All hälsopedagogisk kulturverksamhet skall

- hålla hög konstnärlig och pedagogisk kvalitet,
- bygga på ett hälsofrämjande perspektiv,
- ha ett barnperspektiv där temat presenteras så att alla barn, oavsett kön och bakgrund ges förutsättningar till igenkännande,

- vara befriade från färdiga lösningar, pekpinningar och för snäv tematik,
- i förekommande fall innebära ett stöd för skolpersonalen att tillsammans med eleverna arbeta hälsofrämjande på skolan,
- inbegripa hälso- och kulturpedagogiska metoder,
- bygga på delaktighet, lekfullhet, processtänkande och långsiktighet.

Vidare skall den hälsopedagogiska kulturverksamheten ha en förankring i adekvat forskning och utveckling avseende de ungas situation i samhället.

Varje produktion inriktas på viss åldersgrupp inom åldrarna 7- 18 år och produktioner som erhåller stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet skall vara avgiftsfria för publiken.

3 Förvaltningens synpunkter

I budgeten för stöd till hälsopedagogisk kulturverksamhet för 2009 skall dels ett stöd till Studieförbundet för driften av Circonova samt dels övrig hälsopedagogisk kulturverksamhet inrymmas.

I reglerna framgår att den hälsopedagogiska kulturverksamheten skall ha en förankring i adekvat forskning och utveckling avseende de ungas situation i samhället. Förvaltningen anser att samma krav som åligger Studieförbundet inte kan ställas på de andra sökande eftersom nämnden inte ger lika stora stöd till övriga organisationer.

3.1 Förvaltningen tillstyrker

I föreliggande ärende har kulturförvaltningen prövat 14 ansökningar (Studieförbundet i Norra Storstockholm har inkommit med två ansökningar avseende Circonova). En ansökan har även inkommit till förvaltningen efter ansökningstidens slut och behandlas därför inte. Förvaltningen föreslår att nämnden fördelar stöd till fyra organisationer och avstyrker stöd till 8 organisationer.

Förvaltningen föreslår att nämnden beviljar stöd till Studieförbundet i Norra Storstockholm, Zirkus Loko-Motiv, Fria Teatern samt Teater De Vill. Alla förutom Studieförbundet ingår i landstingets scenkonststöd 2008/09 men då med andra föreställningar och projekt.

Förvaltningen anser att organisationerna tydligt beskriver på vilket sätt de kommer att genomföra sin verksamhet. Organisationernas ambition överensstämmer med de riktlinjer som nämnden antagit för hälsopedagogisk kulturverksamhet.

Zirkus Loko-Motiv har varit en av grupperna som har haft uppdrag i Circonovas regi. Gruppen har stor erfarenhet av och kunskap om att arbeta med hälsopedagogisk kulturverksamhet. Fria Teatern och Teater De Vill har arbetat med aktuella samhällsfrågor som t ex utanförskap. Båda grupperna har en lång erfarenhet att arbeta med barn och ungdomar.

Förvaltningen har medvetet valt enbart tre grupper, förutom Studieförämjandet, eftersom beställande skolor/kommuner inte skall betala någon avgift så kan grupperna inte räkna med några intäkter från kommunerna. Förvaltningen föreslår att kulturnämndens beslut om stöd innehåller skrivning om att grupperna ej äger rätt att ta betalt för skolföreläsningar som omfattas av kulturnämndens stöd. Likaså bör det framgå att landstingets stöd inte heller kan användas inom ramen för Skapande skola. Om kommun, Statens kulturråd, privat sponsor eller annan bidragsgivare vill ge generella bidrag till de aktuella grupperna så finns det dock, enligt förvaltningens mening, inga hinder för det.

3.1.1 Studieförämjandet i Norra Storstockholm KUN 2008/535, KUN 2008/536

Studieförämjandet har inkommit med två ansökningar som gäller tidsperiod om 1 år och 9 månader. Ett av alternativen har en budget om 9 900 000 kr och det andra alternativet har en budget om 8 800 000 kr . Bägge alternativen innehåller två hälsopedagogiska program, dels Egenheter, dels ett nytt program. I första alternativet beräknar Studieförämjandet att nå 12 000 barn i åldern 7-12 år och i det andra alternativet 9 500 barn i samma ålder.

Förvaltningen anser att även andra kulturorganisationer skall kunna medges hälsopedagogiskt stöd än den organisation som driver Circonova. Enligt förvaltningens mening kan inget av Studieförämjandets alternativa ansökningar tillstyrkas eftersom sökt stöd inte ryms i fastställt budget.

Övergripande uppdrag för Studieförämjandet när det gäller Circonovas verksamhet är:

- Circonova skall spegla barn och ungas egen vardag och särskilt belysa de ungas situation ur ett hälsopedagogiskt perspektiv. Verksamheten skall fokusera på kulturens roll i strävanden att stärka barn och ungas psykiska hälsa.
- Circonova skall bedrivas i nära samverkan med länets skolor.

- Genomförandet sker genom fristående artister/scenkonstgrupper från Stockholms län

Förvaltningen har vid tre olika tillfällen träffat Studieförämjandet för att diskutera ansökningarna vilket resulterat i ett nytt förslag. Det innebär att en ny produktion kommer att ha premiär under våren 2009 som troligen kommer att ha barn i årskurserna 2-6 som målgrupp. Tankar finns även på att göra två olika versioner av programmet, en för barnen i årskurserna 2-3 och en för barnen i årskurserna 4-6. Under 2009 kommer även nuvarande program – Egenheter – för barn mellan 9-12 år att genomföras.

I sitt arbete har Circonova börjat genomföra en föreställning och en workshop där både lärare och föräldrar deltar. Detta för att engagera även föräldrar i skolans och Circonovas hälsofrämjande arbete.

När det gäller det nya hälsopedagogiska programmet så kommer Circonova att ändra sin strategi. Från att ha haft direktkontakt med skolor i länet så väljer de nu att rikta sig till kommunernas ansvariga inom skola, folkhälsa och kultur. Det innebär att Circonova framöver kommer att arbeta med en kommun i taget.

Studieförämjandets uppdrag rörande Circonova regleras i ett avtal. Nuvarande avtalsperiod är fram t o m 31 mars 2009. Förvaltningen föreslår nämnden att bevilja Studieförämjandet Norra Storstockholm 3 350 000 kr till Circonova för perioden 1 april 2009 till 30 juni 2010. Vidare föreslår förvaltningen nämnden att uppdra till förvaltningschefen att teckna avtal med Studieförämjandet Norra Storstockholm rörande driften av Circonova för perioden 1 april 2009 t o m 30 juni 2010.

3.1.2 Zirkus Loko-Motiv KUN 2008/533

Zirkus Loko- Motiv ansöker om stöd med 1 444 000 kr för att genomföra äventyrsvandringarna Stormens Öga och Rescue M. Totala kostnaderna beräknas till 2 394 000 kr. Gruppen har sökt stöd från Statens Kulturråd, Stockholms kulturförvaltning och har även budgeterat 150 000 kr i intäkter från olika sponsorer.

Zirkus Loko-Motiv är en av de grupper som under 2006 och 2007 har haft uppdrag i Circonovas regi. Inom ramen för Circonova arbetades äventyrsvandringen Rescue M fram. Under 2008 har gruppen fortsatt att arbeta med bl a Rescue M.

I sitt arbete använder gruppen en metod som de kallar Lokomotiv-metoden. Den innebär att man med konsten som verktyg ska komma direkt in i fantasins värld och djupt i sig själv.

Ansökan omfattar både ett nytt projekt, som påbörjades under försommaren 2008, Stormens Öga och Rescue M. Stormens Öga syftar till att tillsammans med ungdomar skapa en interaktiv teater och konstupplevelse på temat känslor i form av en äventyrsvandring för ungdomar i åldern 13-16 år. Ungdomar ska ges möjlighet att känna att de har förmåga att påverka sin framtid/samtid och att de kan förändra sina liv och sina förutsättningar. Att de själva har förmågan att göra sina egna val. I skapandet av föreställningen utgår gruppen från erfarenheter de har gjort med föreställningen Rescue M. Syftet med att skapa en föreställning för åldersgruppen 13-16 år är att stärka självkänslan och ge ökade förutsättningar för reflektion över tillvaron.

Till alla föreställningar kopplas ett pedagogiskt förarbete genom inspirations- och informationsträffar för lärarna. Vidare kommer gruppen att tillsammans med kulturella och sociala institutioner bedriva undersökningar och forskning med sikte på mätbara mål, både vad gäller välbefinnande, socialt samspel och egen kreativitet i förhållande till äventyret. Under arbetet med att skapa Stormens öga kommer gruppen att utveckla metoder tillsammans med ungdomar för att arbeta vidare med att skapa egna upplevelserum.

Förhoppningen är att erbjuda kommunerna i Stockholms län ett paket bestående av först deltagande i äventyrsvandringen Stormens öga, med tillhörande lärarträffar och sedan ett vidare arbete med ett urval av de deltagande ungdomarna i syfte att uppmuntra och inspirera till eget skapande. Under hösten kommer provföreställningar av Stormens öga att genomföras i lokaler på Tegelviksgatan på Södermalm.

Parallellt med utvecklingsarbetet med Stormens Öga kommer gruppen att fortsätta att framföra äventyrsvandringen Rescue M för klasser som anmält intresse runt om i länet. Till föreställningen kopplas pedagogiskt efterarbete. Gruppen beräknar att nå 3 000 barn och ungdomar, varav 30 procent är mellan 7-12 år och 70 procent är mellan 13-18 år. Förvaltningen har varit i kontakt med gruppen och försäkrat sig om att projektet går att genomföra i mindre omfattning, trots att de inte får den summan de ansökt om.

Zirkus Loko-Motiv har erfarenhet av hälsopedagogiskt arbete genom bl a äventyrsvandringen Rescue M. Gruppen har också lång erfarenhet att arbeta med barn och ungdomar.

Förvaltningen anser att projektet är intressant och överensstämmer med de intentioner som finns för det hälsopedagogiska kulturstödet. Förvaltningen föreslår nämnden att bevilja 750 000 kr till Zirkus Loko-Motiv för Äventyrsvandringar under 2009.

3.1.3 Fria Teatern KUN 2008/537

Fria Teatern ansöker om 995 000 kr i stöd för projektet Våga vara! De totala kostnaderna beräknas till 995 000 kr. Utgångspunkten för projektet är pjäsen Kamratstödjaren. Det är en pjäs om med HBT- och mobbningsstema, men gruppen poängter att pjäsen inte enbart tar upp frågan om homosexualitet. Föreställningen handlar om att våga välja sin egen väg, att bryta normer och bli accepterad för den man är och vill vara.

”Kan man vara böj och gå i sjuan utan att dö? André och Erik ska mötas i skolans uppehållsrum. Det är inte deras egen idé. Erik är vald till skolans kamratstödjare och är en sän som får 34 rosor på Alla hjärtans dag, är stjärna i hockey och siktar mot NHL. André är en sän som klipper sitt hår själv och blir nerpissad i duschen. De går i samma skola men lever i vitt skilda världar. Mötet är starten på en rad komiska och oväntade situationer. ”

Pjäsen vänder sig till ungdomar från år 8 till gymnasiet. Gruppen beräknar att nå 3 250 ungdomar i åldern 13-18 år.

Fria Teatern har tänkt att ungdomarna kommer till deras scen, eller att teatern kommer till skolan, där de får se pjäsen. Därefter vidtar workshops och diskussion. Tanken är att ”experter” från RFSU och RFSL ska delta i projektet. Förvaltningen har varit i kontakt med gruppen och försäkrat sig om att projektet går att genomföra i mindre omfattning, trots att de inte får den summa de ansökt om.

Förvaltningen anser att projektet på ett intressant sätt kan ta upp frågor om utanförskap och ”att vara annorlunda” och föreslår nämnden bevilja Fria Teatern 425 000 kr till projektet Våga Vara!

3.1.4 Teater De Vill KUN 2008/526

Teater De Vill ansöker om 403 000 kr i stöd för projektet Kulturakuten. Totala kostnaden för projektet beräknas till 403 000 kr (gruppen har reviderat sin budget jämfört med ansökan). Tanken är bl a att uppsöka barn och ungdomar på deras hemmaplan, t ex i skolor och fritidshem. Gruppen vill arbeta fram olika pedagogiska lektioner med kvalitativa övningar, som erbjuds till olika verksamheter. Genom teaterlektioner/workshops/övningar vill gruppen ge

barn, ungdomar och vuxna en trygg bas i sin vardag genom att undersöka sin röst, kropp och själ. Teater De Vill har som ambition att erbjuda en plattform där fantasi och kreativitet får en möjlighet att utforskas och skapa ett forum via kulturen där barn och ungdomar får chans till inspiration, samarbete, trygghet, glädje, lugn och ro.

Under en månad arbetar två pedagoger hos Teater De Vill med att ta fram och skraddarsy olika typer av lektioner. Pedagogerna forskar i olika övningar och ser till att de passar de olika målgrupperna. Under denna månad repeterar pedagogerna och arbetar fram en kommunikation som är så direkt som möjligt genom att se till att ha olika övningar som snabbt kan tas fram utifrån olika gruppers behov. Lektionerna prövas även på mindre referensgrupper och ändras vid önskemål. Innan och parallellt med att pedagogerna jobbar kontaktas skolor, fritids, ungdomsgårdar m.m. av Teater De Vill. Detta för att samla in och se vilka lektioner det finns efterfrågan på samt för att berätta om projektet och ge möjlighet för arrangörer att boka in de olika lektionerna till sin verksamhet.

Under två månader åker sedan pedagogerna ut till olika verksamheter i hela länet och arbetar på plats med att genomföra projektet.

Teater De Vill kommer ta kontakt med ett antal akademiska institutioner för att utreda möjligheten att koppla projektet till ett befintligt forskningsprojekt. I första skedet kontaktas Dramatiska Institutet, Stockholms Universitet och Socialhögskolan.

Som en del av projektets utformning kommer gruppen att ge tio provkurser/workshops i Stockholms län under hösten 2008. Kurserna tas fram i dialog med uppdragsgivare och följs sedan upp med utvärdering. De tio kurserna fungerar alltså som provomgång och deltagarna är projektets referensgrupp. Teater De Vill beräknar nå 3 000 barn och ungdomar varav 30 procent är mellan 7-12 år och 70 procent är mellan 13-18 år.

Förvaltningen har varit i kontakt med gruppen och försäkrat sig om att projektet går att genomföra trots att de inte får den summa de ansökt om. I stället avkortas tiden för genomförandet.

Förvaltningen anser att projektet är intressant, bli genom barn och ungdomars eget skapande, och syftet överensstämmer med de intentioner som finns för det hälsopedagogiska kulturstödet. Förvaltningen föreslår nämnden att bevilja 325 000 kr till Teater De Vill för projektet Kulturakuten.

3.2 Förvaltningen avstyrker

Förvaltningen avstyrker ansökningar från 8 organisationer. Förvaltningen har i bilaga sammanfattat respektive organisations ansökan.

3.3 Den fortsatta handläggningen av det hälsopedagogiska kulturstödet

3.3.1 Regional spridning

Det är viktigt att de föreställningar som ingår i stödet till hälsopedagogisk kulturverksamhet får en regional spridning. Detta är särskilt viktigt eftersom föreställningarna är gratis för kommuner/skolor. Därför föreslår förvaltningen att den geografiska spridningen betonas i villkoren för stödet. Förvaltningen kommer även att följa den geografiska fördelningen av de föreställningar som beviljat hälsopedagogiskt stöd i samband med genomförandet. Om stödet permanentas och utökas kan det finnas anledning att titta på om det ska införas mer direkta regler om den regionala spridningen av föreställningarna på samma sätt som inom scenkonststödet. Förvaltningen har som ambition att under våren 2009 kontakta de grupper som har erhållit stöd för att bli diskutera den regionala fördelningen.

3.3.2 Avgift på den hälsopedagogiska kulturverksamheten

Förvaltningen har även tidigare framfört att nämnden framdeles bör överväga att införa en avgift för beställarna av föreställningar inom ramen för det hälsopedagogiska kulturstödet. Kulturnämndens utbud av teater inom scenkonststödet, musik genom Länsmusiken och dans genom Danskonsulenten subventioneras till ca 50 procent av självkostnaden medan beställande skola/kommun själv svarar för återstående 50 procent. En avgift om skulle även innebära ett ökat utbud och att fler skolor därmed kan ta del av verksamheten.

Christina Klotblix